

264/2024. (VI.6.) BP03 HVB Határozata

Budapest Főváros 03. Kerületi Helyi Választási Bizottság Czeglédy Gergő a Demokratikus Koalíció, Momentum Mozgalom, Magyar Szocialista Párt, Párbeszéd – a Zöldek Pártja, LMP – Magyarország Zöld Pártja, Jobbik Konzervatívok képviselőjelöltje az Óbudai Hírek Facebook oldalon közzétett valótlan tartalmú bejegyzés tárgyában benyújtott kifogásának

részben helyt ad.

1. Megállapítja a jogsértést annak tekintetében, hogy ismeretlen elkövető az Óbudai Hírek Facebook oldalán közzétett valótlan tartalmú bejegyzést tett közzé. Az elkövetett jogszabálysértés miatt a jogsértőt eltiltja a további jogsértéstől
2. A Bizottság kötelezi arra a jogsértőt, hogy a kifogás tárgyát képező jogsértő tartalmat az oldaláról távolítsa el
3. A Budapest Főváros 03. Kerületi Helyi Választási Bizottság az az Óbudai Híreket 800 400 Ft, azaz nyolcszázézer-négyszáz forint összegű bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Magyar Államkincstár Nemzeti Választási Iroda Központosított Beszedési 10032000-01040391-00000000 számú bankszámla számára jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni a bírságazonosító számot: V264/2024. A bírság – annak megfizetése esetén – adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az Állami Adóhatóság szed be.

A határozat ellen a Fővárosi Választási Bizottsághoz címzett illetékmentes fellebbezés nyújtható be úgy, hogy a fellebbezés legkésőbb 2024. június 9-én 16.00 óráig megérkezzen a Budapest Főváros 03. Kerületi Helyi Választási Bizottsághoz.

A választási bizottság első fokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen. Nem nyújthat be fellebbezést az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja.

A fellebbezést személyesen (1033 Bp. Fő tér 3. fszt. 2.), levélben (postacím: 1300 Bp. Pf. 102.) vagy elektronikus levélben (03.HVB@obudaihirek.hu) lehet benyújtani.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vétel számát.

A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

I. A kifogás

Czeglédy Gergő a Demokratikus Koalíció, Momentum Mozgalom, Magyar Szocialista Párt, Párbeszéd – a Zöldek Pártja, LMP – Magyarország Zöld Pártja, Jobbik Konzervatívok képviselőjelöltje 2024. június 3-án 16:24 perckor a következő tartalmú kifogást nyújtotta be:

„1. A jelen kifogás 1. számú mellékletét képező META-adatok alapján az Óbudai Hírek elnevezésű hirdető (1039 Budapest, Kabar u. 24., tel.: +36205670918; emailcím: szekesztoseg@obudaihirek.com; webhely: <https://obudaihirek.com/>), mint jogsértő (továbbiakban: jogsértő) 2024. június 1 napján a facebook-oldalán

a választói akarat befolyásolása, vagy ennek megkísérlése céljából az alábbi – jelen kifogás 2. számú mellékletét képező - tartalmat töltötte fel, amely az oldalon mind a mai napig megtekinthető:

A dr. Kiss László polgármesterjelöltet ábrázoló fénykép fölött piros keretben az alábbi szöveg olvasható: „A főnöknek megy a pénz.” A nyíl a polgármesterjelöltre mutat, amelyből egyértelműen következtetni lehet, hogy a szöveg őt tekinti főnöknek. Ez alatt a következő tartalom olvasható:

„A teljes nettó értéket át kellett adniuk Kiss László polgármesternek és a maradék 16%-on osztoznak ők hárman.”

Az óbudai korrupciós botrány szereplője vallomásában beszélt arról, hogy közvetlenül Kiss László hoz mentek a pénzek.”

2. A fenti tartalom egyértelműen a – jelen kifogás 1. számú mellékletéből megállapíthatóan – az Óbudai Hírek elnevezésű hirdető/sajtótermék (1039 Budapest, Kabar u. 24., tel.: +36205670918; emailcím: szerveztoseg@obudaihirek.com; webhely: <https://obudaihirek.com/>), jogsértőtől származik, és azt saját oldalán a mai napig felhasználja.

A jelen kifogás 2. számú mellékletét képező tartalom Ve. 140. §-a értelmében kampányeszköznek minősül, hiszen minden kétséget kizáró módon alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére. Az 2. melléklet szerinti tartalom jogsértő részéről történő felhasználása Ve. 141. §-a értelmében kampánytevékenységnek minősül, így az megalapozza a T. Bizottság hatáskörét.

Az 1. melléklet szerinti jogsértő a 2. számú melléklet szerinti tartalom felhasználásával az alábbi jogszabálysértéseket követi el:

3. A 2. melléklet szerinti tartalom személyem, és dr. Kiss László polgármesterjelölt személyét lejáratozó 1. pontban meghatározott valótlan tartalma sérti a választás tisztaságát, a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget, továbbá a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Ezért ezen valótlan tartalomból való minden további következtetés is jogsértő. A Kúria BH 2014.12.378 precedensértékű határozata értelmében is „A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik az a jelölő szervezet által kiadott sajtótermékben szereplő cikk, amely hamis tényállításokat tartalmaz [2013. évi XXXVI. tv. 2. § (1) bek.]. A jogsértő jelen kifogás 2. számú mellékletét képező tartalom felhasználásával megsértette a Ve. 2. § (1) bek. a), c), e) pontjait, továbbá a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogait - ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát - oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni, és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a véleményszabadság által nem védett hamis tényállítás kihat az érintett jelölt esélyeire, ez pedig a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja sérelmét eredményezi.

Megsértett jogszabályok: Ve. 2. § (1) bek. a), c), e) pontjai;

Kérem a T. Bizottságot, hogy a kifogásomnak a Ve. 218. §-a alapján adjon helyt, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, és az Óbudai Hírek jogsértőt tiltsa el a további jogszabálysértéstől, kötelezze arra, hogy az 1. pontban meghatározott a 2. melléklet szerinti jogsértő tartalmat az oldaláról távolítsa el és alkalmazzon vele szemben bírságot, tekintve, hogy az a T. HVB 97/2024. (V.3.) BP03 HVB Határozatának sem tett eleget.”

II. A Bizottság döntése

A Budapest Főváros 03. Kerületi Helyi Választási Bizottság (Bizottság) elsőként a kifogás befogadhatóságát vizsgálta meg, és megállapította, hogy a kifogást a Ve. 208. § szerinti jogosult nyújtotta be a Ve. 209. § (1) és (2) bekezdésének megfelelő határidőben. A Bizottság továbbá megállapította továbbá, hogy a kifogás megfelel a Ve. 212. §-ban foglalt tartalmi feltételeknek. Fentiekre tekintettel a Bizottság a kifogást érdemben bírálta el.

A Bizottság a kifogásban előadott érveket és a csatolt bizonyítékokat áttekintette és azokat a következők szerint értékelte.

A Bizottság egyetért a kifogásban szereplő azon állítással, amely szerint a kifogásolt közszereplői közösségi oldalon közzétett tartalom a Ve. 140. § szerinti kampányeszköznek minősül, mivel alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, ennek felhasználása pedig a Ve. 141. §-a szerinti kampánytevékenység. A kifogástevő bejegyzés tartalom egyes állításai kapcsán azok valótlanosságát állította, ezért a Bizottság áttekintette a tény- és véleménynyilvánításra vonatkozó irányadó gyakorlatot.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében. A véleményszabadságnak ez a kitüntetett szerepe kettős igazolással bír: mind az egyén mind pedig a közösség szempontjából különösen becses jogról van szó. A szabad szólás lehetősége egyrészt nélkülözhetetlen az egyéni autonómia kiteljesedéséhez [...] másrészt a szólásszabadság a demokratikus és plurális társadalom és közvélemény fundamentuma.” [7/2014.(III.7.) AB határozat]

A szólásszabadság „különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A közhatalom gyakorlásában résztvevő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságból adódó alkotmányos követelményeknek.” [36/1994.(VI.24.) AB határozat] Vagyis a közszereplők vonatkozásában „a szabad véleménynyilvánításhoz való jog által védett véleménynyilvánítás köre [...] tágabb, mint más személyek esetében” [36/1994.(VI.24.) AB határozat, 5/2015. (II.25) AB határozat, 9/2015. (IV.23.) AB határozat]

Különösen érvényes ez a megállapítás a választási kampány során a jelöltek és jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre [...] választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közötti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot és annak korlátait. [31/2014. (X. 9.) AB határozat]. A választási kampányt az Alkotmánybíróság következetesen olyan szituációnak tekintette, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek, és ahol leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról vallott vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának; tekintettel arra is, hogy ezen időszak alatt a cáfolat vagy ellenvélemény kifejtésének is jelentős tere nyílik.”

A közszereplők kritizálhatósága tehát a véleménynyilvánítási szabadság egyik értelmezési területe. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a politikai közszereplők vonatkozásában a kritika határai szélesebbek, mint más személyek esetében. A véleménynyilvánítási szabadság által nyújtott oltalom szempontjából azonban meg kell különböztetni a tényállítást az értékítélettől. Mivel az előző meglete bizonyítható az utóbbié azonban lehetetlen. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatában - amely egyébként a közszereplők kritizálhatósága szempontjából alap határozatnak tekinthető – az értékítélet alkotmányos védelmének rögzítése mellett úgy vélekedett, hogy nem áll a véleménynyilvánítás védelme alatt a közszereplő becsületének csorbítására alkalmas hamis tényállítás, híresztelés, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata abban az esetben, ha a tényt állító, híresztelő, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló személy tudta, hogy közlése lényegét tekintve valótlan, vagy azért nem tudta, mert a tőle elvárható körültekintést elmulasztotta. Az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése a véleménynyilvánítás szabadsága egyik korlátjaként nevesíti az emberi méltósághoz való jogot, e szerint ugyanis a véleménynyilvánítás nem irányulhat mások emberi méltóságának megsértésére. Vagyis az emberi méltóság alkotmányos helyéből egyenesen következik, hogy ezen alapjog még az egyébként kitüntetett szereppel bíró véleményszabadságnak is korlátját jelenti.

A választási eljárásban is alkalmazandó szabály, hogy a véleményszabadság a választási kampány során is kiemelt alkotmányos védelemben részesül, ez a védelem azonban nem korlátlan, mert nem járhat más jelöltek, vagy közszereplők emberi méltósághoz való jogának aránytalan sérelmével. Ezt erősíti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a II. cikk, valamint a már említett IX. cikk (4) bekezdése, amelyekből egyértelműen levonható az a következtetés, hogy a választási eljárásban, a kampánytevékenységben a jelöltek és a jelölő szervezetek, vagy közszereplők bírálata során a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos határt szab az emberi méltóság – amely jog az emberi státusz jogi meghatározóként korlátozhatatlan - sérelme, valamint a szüksége és arányos mérték. A közszereplő, valamint a „hivatalos személy becsületének védelme az emberi méltósághoz való elidegeníthetetlen és korlátozhatatlan jog egyik vetülete”. [31/2014. (X. 9.) AB határozat]. Ebből pedig az is következik – ami egyébként a Kúria

következetes joggyakorlatából is levonható – hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem adhat teret valótlan tényállításokon alapulva más személy súlyos bűncselekménnyel való megvádolásához.

A Bizottság álláspontja szerint továbbá választási eljárás során a tények és vélemények pontos differenciálása szükséges és el kell határolni a tényállításokat (melyek lehetnek valóságok, vagy valótlanok), a vizsgálható ténybeli alappal bíró véleményeket (melyek ténybeli alapja lehet valóság, vagy valótlan), valamint a teljesen szubjektív ténybeli alappal nem rendelkező véleményeket, értékítéleteket. Mindez azért fontos, mert a véleménynyilvánítás szabadsága csak az Alaptörvényben megfogalmazott emberi méltósághoz való joggal összeegyeztetve gyakorolható. Az Alkotmánybíróság 18/2008. (III.12.) AB határozata alapján rögzíthető, hogy a Ve. 2.§ 81) bekezdés e.) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás, mint választási alapelv érvényre juttatása a választási eljárás valamennyi szereplőjének feladata. A választási eljárás szereplőit megillető jogosultságok – köztük a jelölő szervezetet és jelöltet megillető kampánytevékenység joga – is csak akkor számíthat törvényes védelemre, ha az nem irányul a jog rendeltetésével össze nem egyeztethető célra, vagy nem sért más magasabb rendű jogi normát.

Mindebből következik, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága még kampány időszakban sem értelmezhető oly módon, hogy annak keretében, illetve arra való hivatkozással a joggal összeegyeztethető lenne az, ha a kampány során a jelöltekkel szembeni értékítélet nem azok politikai programjára, közéleti tevékenységére irányul, hanem emberi méltóságuk megsértésére.

A fent kifejtettek tükrében vizsgálta a Bizottság a kifogásban foglalt állításokat és a következő megállapításokra jutott:

A kifogásban kettő sérelmezett tényállítás van, melyek: „*A teljes nettó értéket át kellett adniuk Kiss László polgármesternek és a maradék 16%-on osztoznak ők hárman.*”, valamint „*Az óbudai korrupciós botrány szereplője vallomásaiban beszélt arról, hogy közvetlenül Kiss Lászlóhoz mentek a pénzek.*”

A Bizottság által megállapított jogsértő tartalom alkalmas arra, hogy a választópolgároknak hamis kép alakuljon ki, Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyér Önkormányzat polgármesteréről, valamint alpolgármesteréről. A Bizottság fontosnak tartja azt is hangsúlyozni, hogy ez a valótlan tényállítás alkalmas arra is, hogy megtévessze a választópolgárokat.

A fentiek alapján a Bizottság megállapította, hogy az elkövetők megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség elvét, és a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a véleményszabadság által nem védett hamis tényállítás kihat az érintett jelölt esélyeire, ez pedig a Ve. 2.§ (1) bek. c.) pontja sérelmét eredményezi. A Ve. 2. § (1) bek. e.) pontjával összefüggésben a Bizottság rögzíti, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelem több a jogsértés megállapíthatóságánál, mert abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználásra irányul. A jelen kifogással érintett polgármester jelölt, és képviselő-jelölt tekintetében elvárható az a gondosság, hogy az általuk közzétett tényállításokat jogilag és ténybelileg is valósnak mutassák be.

A Bizottság a Ve. 2. § (1) bekezdés a.) pontjában foglalt alapelv sérelmét nem látta megállapíthatónak, tekintettel arra azzal kapcsolatban a kifogás nem tartalmazott érvelést.

A kifogásban megjelölt valótlan tartalom a Ve. 140. §-a értelmében kampányeszköznek minősül, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére.

Ennek alapján a Bizottság az elkövetett jogszabálysértés miatt az elkövetőt eltiltja a további jogsértéstől, egyben kötelezi arra, hogy oldaláról távolítsa el a jogsértő tartalmat. A A valótlan tartalmú bejegyzés sérti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvényt.

A Ve. 218. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

A Ve. 218. § (2) bekezdése szerint, ha a választási Bizottság a kifogásnak helyt ad

a) megállapítja a jogszabálysértés tényét,

b) a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől.

....

d) a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

A Bizottság az Óbuda Hírekkel szemben a kiszabott bírság összegének megállapításánál figyelembe vette az érintettek körének nagyságát, szándékosságot, a folyamatosan fennálló jellegét, valamint azt a tényt, hogy a valótlan közlés a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű tényállítás. Továbbá azt a körülményt, hogy a jogsértővel szemben a Bizottság nem első ízben hozott jogsértést megállapító határozatot

Fentiekre tekintettel a Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Bizottság határozata a fenti jogszabályi rendelkezéseken, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. §-án, 223. §-án, 224. § (1)-(4) bekezdésén, 225. §-án, 307/P. § (2) bekezdés b) pontján, az illetékmentességről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 28. § (1) bekezdése és 2. melléklet XIII. pont 8. alpontján alapul.

(Jelen van: 6 fő, 5 igen, 1 nem)

Marozsán Edina

dr. Marozsán Edina
a HVB elnöke

